

ע"פ 52057/10/21 - מדינת ישראל נגד פלוני ע"י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"פ 52057-10-21 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כבוד השופט יואל עדן - אב"ד
כבוד השופט גד גדעון
כבוד השופטת גאולה לוין
המערערת: מדינת ישראל
נגד ע"י ב"כ עו"ד יריב צרי - פמ"ד

פלוגי ע"י ב"כ עו"ד נטלי ארטן
המשיב:
פסק דין

השופט יואל עדן

זהו ערעור המדינה על ביטול הרשעת המשיב בעבירות בביצוען הודה, ועל קולת העונש.

האישום

1. בהכרעת הדין מיום 4.8.20 הורשע המשיב על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן, בעבירות תקיפה סתם של בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, ותקיפה הגורמת חבלה ממש של בת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה המשיב:

במועדים הרלבנטיים היו המשיב והמתלוננת בני זוג הנשואים זה לזו תקופה קצרה, בני הזוג נישאו ביום ***.

בתאריך 26.4.20 בבית הוריו של המשיב, שוחחה המתלוננת בטלפון עם אחותה, והמשיב תקף אותה בכך שהחל להכותה באמצעות ידיו, על ראשה ועל ידה. לאחר שהמתלוננת נכנסה אל תוך בית הוריה, המשיב המשיב להכותה באמצעות ידיו בכל חלקי גופה.

לאחר המתואר לעיל, אמו של המשיב והמתלוננת באו אל ביתם של המשיב והמתלוננת, וכאשר נכנסו אל הבית, תקף המשיב את המתלוננת בכך שהחל להכותה באמצעות ידיו, בעט בה, היכה אותה באמצעות מקל של מטאטא, הפילה אל הרצפה, ובעט בה בחוזקה בידיו בעודה שרועה על הרצפה.

כתוצאה מהמכות נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות שבר רדיוס דיסטאלי, תוך וחוץ מפרקי, אשר שוחזר וגובס בבית החולים, וכן נגרמו למתלוננת סימנים אדומים ברגליה ובגבה.

בתאריך 23.4.20 תקף המשיב את המתלוננת בכך שבעט בה בחוזקה בידה.

כך על פי כתב האישום המתוקן בעובדותיו הודה המשיב.

בבית משפט השלום הוגשו בהסכמה תמונות מהן עולות הפגיעות בגופה של המתלוננת, ברגליה, בגבה ובידה המגובסת (מוצגים ת/1 - ת/6), והוגש סיכום רפואי מבית החולים, מיום 27.4.20 ביחס למתלוננת, ומתעודה רפואית זו עולה כי למתלוננת המטומות מרובות בשתי הרגליים, ושורש יד ימין נפוח, וצוינו דבריה כי **"בימים האחרונים חוותה הרבה אלימות מבעלה"**, וכי הוא בעט בה והיכה בה עם מקל באזורים שונים בגופה, והתלוננה גם על כאבים בגפיים עליונות בפרקי שורשי הידיים בעיקר מימין.

תסקירי שירות המבחן

2. הסדר הטיעון בין הצדדים, במסגרתו הודה המשיב בעובדות כתב האישום המתוקן, לא כלל הסכמה עונשית.

המשיב נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן.

ב"כ המשיב עתרה לכך ששירות המבחן יבחן את בקשת המשיב לביטול ההרשעה, וב"כ המאשימה השיבה כי הם מתנגדים לביטול ההרשעה, וגם לכך ששירות המבחן יבחן את הבקשה.

בית משפט השלום הורה על קביעת הטיעונים לעונש בפני מותב אחר, וכי שירות המבחן יערוך תסקיר לעונש בעניינו של המשיב. בהחלטה הוסבה תשומת לב לבקשת ב"כ המשיב, לבחון את הבקשה לביטול ההרשעה, וצוין כי אין בכך כדי לרמוז על עמדת בית המשפט, וכי ההפניה הינה לבקשת ההגנה בלבד, ומבלי לטעת ציפייה כלשהי אצל המשיב.

3. הוגש תסקיר שירות מבחן, ולאחריו שני תסקירים משלימים נוספים.

על פי התסקיר הראשון, מיום 1.12.20, המשיב נישא בחודש אפריל 2020, בטרם מעצרו התגורר עם אשתו, וסיים לימודי רפואה במולדובה. לדבריו הוא ממתין לגשת לבחינה הממשלתית ברפואה ולהשתלבותו בהתמחות בבית חולים סורוקה. לדבריו, הכיר את אשתו לפני כחמש שנים, כאשר הגיע לחופשה מהלימודים, ואשתו סיימה לימודי ייעוץ והנחיה ולומדת לתואר ראשון. לאחר שסיים את לימודי הרפואה וחזר להתגורר בארץ הם נישאו, והוא נעצר 9 ימים לאחר החתונה. המשיב תיאר קשר טוב עם רעייתו המבוסס על אהבה ואמון ביניהם, ותיאר יחסים נורמטיביים וזוגיות ללא

משברים. בהמשך, בהתייחס לאלימות זוגית קודמת, תיאר כי תקופה קצרה טרם חתונתם נקלעו לוויכוח והוא נהג כלפיה באלימות ודחף אותה, ומעבר למקרה זה לא נהג באלימות כלפיה, ומדובר בהתנהגות שאינה מאפיינת אותו. מאז המקרה לא יצר עימה קשר, והוא הביע רצון לחזור למערכת היחסים עימה.

ביחס לעבירות אמר המשיב, כי מספר ימים לאחר חתונתם, המתלוננת שוחחה בטלפון וכאשר הגיע ניתקה אותו, ופעולה זו גרמה לו למחשבות כי הוא בוגדת בו. על אף הכחשותיה הוא חש כעס ורוגז והתקשה לשלוט בעצמו, והחל לנהוג באלימות פיזית כלפיה שהלכה והחמירה, ורק כאשר נפלה ארצה ונפגעה בידיה הפסיק. לדבריו מדובר באירוע אלימות ראשון בחייו, וכי הוא מבין כעת כי גם במידה וחשד שבוגדת בו היה צריך הוא להתנהל באופן אחר.

למרות קשייו לתפוס עצמו כבעל דפוסים אלימים, המשיב הביע מוכנות לטיפול בתחום האלימות הזוגית, והביע בטחון כי לא יחזור שוב על התנהגותו.

שירות המבחן יצר קשר עם המתלוננת, אשר אמרה כי מאז אירוע האלימות היא מתגוררת בבית הוריה. בשיחות הראשונות תיארה את המשיב כמי שדואג לה, מגן עליה, וחש אהבה ודאגה רבה כלפיה, ובהמשך מסרה כי כעת היא מבינה שהתנהגותו אינה מטיבה עימה. היא תיארה את אירוע האלימות כאירוע ראשון שחוותה, הביעה את תדהמתה מהאירוע ומסרה כי אינה פוחדת ואינה חוששת ממנו, הם אינם בקשר והגישה בקשה לגירושם.

המתלוננת הוסיפה כי בהמשך קיבלה החלטה סופית להתגרש מהמשיב, והמשיב מסר לשירות המבחן כי אינו מעוניין להתגרש ויפעל לשלום בית.

שירות המבחן העריך כי בולטים עיוותי חשיבה המכשילים את המשיב בקשר הזוגי, הוא מבטא באופן ראשוני את נכונותו לבחון את אופן התנהלותו ודפוס התנהגותו המכשילים, וקיימת רמת נזקקות גבוהה לטיפול, וכי המשיב בעל פוטנציאל לעריכת שינוי. המשיב הופנה להליך טיפולי בבית נועם למסלול ערב, והגיע לראיון קבלה, וההתרשמות הינה כי הוא בעל מוטיבציה לשנות את התנהגותו האלימה בזוגיות, ומעוניין להשתלב בטיפול.

במסגרת הערכת הסיכון והסיכוי, התרשם שירות המבחן כי המשיב גדל במשפחה נורמטיבית, המגנה התנהגות עוברת חוק, הוא משתף פעולה, ובעל הכרה ראשונית בדפוסיו האלימים. ביחס לגורמי הסיכון צוין כי המשיב עבר משבר וחלה התדרדרות במצבו הרגשי בעקבות מות אביו. ההתרשמות הינה כי המשיב מרוכז בהצגת תדמית עצמית חיובית, ברצונו להתפתח ולהציג את הצלחותיו המקצועיות והאישיות, וקיים פער בין האישומים המיוחסים לו לבין האופן שבו הוא הציג את עצמו בהתנהלותו. המשיב מביע חששות מתוצאות ההליך המשפטי ומונע גם מתוך הצורך בהקלה בעונשו.

שירות המבחן מתרשם כי המשיב בעל תגובות בלתי נשלטות אשר במצבים רגשיים בהם רצונותיו לא באים לידי סיפוק הוא עלול להגיב באימפולסיביות ותוקפנות, ו"מדובר באלימות מילולית, פיזית, נפשית ופסיכולוגית המבוססת על הטלת פחד ושתלטנות, וכי הוא מתקשה לראות את צרכיה של המתלוננת ואת הפגיעה בה, מתקשה לגלות אמפטיה ועסוק בצרכיו".

לאור המוטיבציה שהביע המשיב להשתלב בהליך טיפולי, הומלץ על שילובו במסלול ערב בבית נועם, ודחיית הדיון בארבעה חודשים.

הדיון נדחה בהתאם, וביום 5.4.21 הוגש התסקיר השני, בו תואר כי המשיב החל השתלבות בהליך הטיפולי במסלול ערב, הכולל שלוש פגישות בשבוע, ובשל רשימת המתנה נאלץ להמתין עד לקליטה במסגרת. המשיב החל בטיפול, ולהתרשמות גורמי הטיפול, הוא מתקשה בשלב זה לקחת חלק פעיל בקבוצה, ולהערכתם מתקשה להבין את השיח המתקיים בשפה העברית, וייתכן שמדובר בשלב ראשוני בלבד של הטיפול. בנוסף המשיב איחר פעמיים למפגשים, התנהלות אשר נתפסת כמבטאת כחוסר רצינות וחוסר היענות לכללי המסגרת, אך מאחר ונמצא בחודש הראשון בטיפול יש מקום להמשיך ולבחון את נכונותו התאמתו לאורך זמן. בשיחה עם המשיב מסר כי בתחילת הטיפול התקשה לקחת חלק פעיל בשיח הקבוצתי, שכן הרגיש תחושת חוסר שייכות לקבוצה ולמסגרת. ולדבריו לאחרונה חל בכך שיפור, הוא מבין את חשיבות הטיפול, חש שהוא מקבל כלים ודרכי התמודדות להתנהלות במצבי קונפליקט בחייו, הוא בעל מוטיבציה לערוך שינוי ולהיות מחויב להליך הטיפולי, אינו מצוי בקשר עם נפגעת העבירה, אך קיים קשר בין משפחתו למשפחתה, במטרה להשכין שלום ביניהם ולהחזירם לחיים משותפים יחד כפי שהוא רוצה.

בשיחה עם המתלוננת, היא מסרה כי המשיב אינו יוצר עימה קשר כלל, כעת אינה חוששת ממנו, היא נחושה ברצונה להתגרש ממנו, וחוששת כי ברגע שיבין שההליך שהחלו מכוון לפרידה סופית, עשוי לפעול בתוקפנות ולפגוע בה.

שירות המבחן מתרשם מקושי של המשיב בהשתלבות בהליך הטיפולי ומידת שיתוף הפעולה הנדרש ממנו, אך משמדובר בשלב ראשוני וטבעי בהליך טיפולי, ולאור הרצון שהוא מבטא, יש מקום לאפשר המשך ההליך הטיפולי.

ההערכה הינה כי עדיין קיימת רמת סיכון לפגיעה נוספת בנפגעת העבירה, מאחר והוא מתקשה לראות את צרכיה ורצונה בנפרד מרצונו שלו.

מכל האמור, שירות המבחן המליץ על דחיית הדיון בארבעה חודשים נוספים, במהלכם יעקוב אחר השתלבות המשיב בהליך הטיפולי.

הדיון נדחה שוב בהתאמה, וביום 5.9.21 הוגש התסקיר האחרון, ממנו עולה כי במהלך תקופת הדחייה המשיך המשיב את השתתפותו בטיפול, וסיימו בתאריך 28.8.21. להתרשמות גורמי הטיפול המשיב עשה מאמץ לקחת חלק פעיל בקבוצה, שיתף ביחס לסוגי אלימות בהם נקט, בקשיים שחווה כיום, והיה פתוח לשיח על דפוסים נוקשים המאפיינים אותו, אותם זיהה כמניע לדפוס האלימות בהם נקט. בטיפול הפרטני, חשף המשיב מעולמו הפנימי והצליח לערוך התבוננות פנימית.

צוין מהתרשמות גורמי הטיפול כי לצד זאת ניכר כי עדיין השקפת עולמו ותפיסותיו כלפי הנשים הן נוקשות ומאופיינות בקנאה וברכושניות כלפי בת הזוג, ויש צורך בהמשך עבודה מעמיקה עימו, על דפוס חשיבה נוקשים ועל המשך רכישת כלים לדרכי התנהגות במצבי כעס.

המשיב מסר לשירות המבחן את חשיבות הטיפול עבדו, חש כי ניתנה לו הזדמנות לקבל כלים, כיום מצליח לזהות את דפוסיו המכשילים והאלימים, אשר הובילו להתנהגותו האלימה והפוגענית במערכת היחסים ואירוע העבירה, והוא מבין שנדרשת ממנו עבודה פנימית נוספת לבצע שינוי מעמיק בדפוסים הקיימים בו, ומסר כי כחודשיים קודם לכן התגרשו, הוא והמתלוננת, באופן רשמי, והוא אינו מצוי עימה בקשר כלל.

בשיחה של שירות המבחן עם המתלוננת, מסרה כי הם התגרשו, והמשיב ובני משפחתו אינם יוצרים עימה כל קשר, כיום אינה חוששת מפניו, עם זאת, היא חוששת שלאחר גזר דינו ובהתאם למחירים שישלם בעקבות הרשעתו, הוא עלול לפגוע בה.

שירות המבחן מתרשם שהמשיב בתהליך שינוי, המהווה גורם סיכוי לשיקום ועשוי לצמצם את הסיכון להישנות עבירות אלימות נוספות, בייחוד בתוך מערכת הזוגיות.

שירות המבחן ממליץ על הטלת צו מבחן לשנה במסגרתו המשיב ישולב בקבוצה ייעודית המיועדת לגברים שנהגו באלימות כלפי בנות זוגם, ותיבחן הפנייתו ושילובו בטיפול פרטני במסגרת שירותי הרווחה, לצד זאת הומלץ על ענישה חינוכית והרתעתית הכוללת צו של"צ בהיקף של 250 שעות, והתחייבות להימנע מביצוע עבירות בתחום האלימות הזוגית.

ביחס לשאלת ההרשעה, צוין כי המשיב התייחס לתחושת החשש והחרדה שהוא חווה ולחוסר האונים שהוא חש נוכח הרשעתו, גם לאור תפיסתו העצמית וגם לאור העובדה כי סיים לימודי רפואה ולאחר סיום לימודי ההתמחות, הוא עתיד להתחיל בהתמחות מעשית, ובשל הרשעתו הוא לא יוכל לעסוק במקצועו.

לאור דבריו, תפקודו, והתנהלותו עד כה, במישורי חייו השונים, כמו גם עמדתו ביחס לעבירה ולפגיעה והאופן בו הוא מבטא רצון ללקיחת אחריות, ונכונות לשאת בעונש, והתגייסותו לטיפול, ממליץ שירות המבחן לשקול את ביטול הרשעתו בדיון.

טיעוני הצדדים לעונש בבית משפט השלום

4. בדיון שהתקיים ביום 9.9.21, טענו הצדדים לעונש.

ב"כ המאשימה טענה כי פגיעת המשיב הינה בערכים של כבוד האדם, שלמות התא המשפחתי, שמירה על הביטחון האישי, שלמות הגוף וזכותה של האישה להגנה מפני אלימות מצידו של בן זוגה.

נטען כי עבירות אלמ"ב הן בעלות חומרה מיוחדת, שכן מופעלת אלימות מהצד החזק כלפי החלש, בבית פנימה כשאין רואה ואין שומע, ונפיצות עבירות אלה והצורך להגן על חסרי הישע, מצדיקה הטלת עונשים מחמירים ומרתיעים, ואין

לאפשר מצב בו אלימות הופכת לכלי לפתרון סכסוכים בין בני זוג.

נטען כי פגיעת המשיב בערכים המוגנים במקרה זה הינה משמעותית וחמורה, ומדובר באלימות ברף גבוה, כתב האישום מגולל אלימות קשה ומתמשכת, מדובר במספר אירועים, ולא באירוע נקודתי בסמיכות זמנים, וניתן ללמוד על חוסר השליטה מצד המשיב וחוסר האמפטיה שלו כלפי המתלוננת, בשל ויכוח שהתנהל ביניהם.

המשיב בחר באלימות ברוטאלית ופוגענית, מעבר לפגיעה הפיזית במתלוננת לא ניתן להתעלם מהפגיעה בכבודה, מדובר באלימות בבית הוריו ולעיני אמו, ונסיבות אלו מעידות על השפלה, וקיים גם אלמנט של התעללות נפשית ובסופו של יום תוצאות האירוע הוות אסון, שכן נגרמו למתלוננת חבלות בדמות שבר ביד אשר שוחזר בבית החולים, וחבלות נוספות בדמות סימנים אדומים ברגליה ובגבה.

נטען כי לאור הנסיבות החמורות, מתחם העונש ההולם בעבירה זו ראוי שינוע בין 12 חודשי מאסר בפועל ל- 22 חודשים, לצד עונשים נלווים. נטען כי שירות המבחן הינו גורם ממליץ בלבד, הטיפול שעבר המשיב ביחס לחומרת העבירות אינו מספק, מדובר במי ששבר לאשתו את היד, ואין מדובר ברף נמוך של אלימות אלא ברף גבוה ביותר, ובאלימות מתמשכת.

לעניין שאלת ההרשעה עליה המליץ שירות המבחן, נטען כי הכלל הוא הרשעה, והחריג הוא אי הרשעה. השיקול הציבורי גובר, הנטל להוכיח כי הרשעה תוביל לפגיעה חמורה ופגיעה תעסוקתית רובץ על כתפי המשיב, לא הוצג מסמך המעיד על נזק קונקרטי, והמסמכים שהוגשו ע"י ההגנה אינם מעידים על פגיעה עתידית בתעסוקתו של המשיב, אלא על כך שלמד לימודים בחו"ל אשר ספק אם תקפים בישראל. עוד נטען כי יש להטיל ענישה מוחשית לאור מקרי אלימות הולכים וגוברים כלפי נשים בתוך המשפחה, ויש לתת דגש להרתעת היחיד והרתעת הרבים, התבקש להרשיע, למקם את העונש ברף התחתון של המתחם, ולהטיל עונשים נלווים של מאסרים מותנים, פיצוי למתלוננת, התחייבות וקנס.

5. מטעם ההגנה הוגשו ראיות לעונש, הכוללות מסמכים המעידים על סיום לימודי הרפואה במולדובה, והצורך בהשלמת 3 סמסטרים בישראל ולאחר מכן התמחות (נ/1-נ/9).

ב"כ המשיב טענה כי התייחסות המאשימה הינה לאינטרס הציבורי מבלי להתייחס לתהליך שעבר המשיב, ולעובדות הספציפיות והרלבנטיות בתיק זה. נטען כי המשיב לקח אחריות על מעשיו בהזדמנות הראשונה, הבין את הטעות המרה שעשה, וביקש לעבור הליך טיפולי שיקנה לו כלים אמיתיים להתמודדות במערכות יחסים בעתיד.

נטען כי המשיב ביקש שיינתן לו הזמן להפיק את המקסימום, כך שסיים את ההליך המשפטי אדם טוב יותר עם כלים להתמודדות והוא עבר תהליך לא מבוטל, שלב אחרי שלב.

נטען כי בסופו של יום קיים תסקיר חיובי ביותר, אשר הביא את כל הנתונים בחשבון, שירות המבחן מקבל התרשמות גם

מהגורמים בבית נועם, והמשיב הביע מוטיבציה לשינוי, לשיקום ולרכישת כלים, ואמירותיו אינן רק מהפה אל החוץ אלא הוא הביע מוטיבציה ועבר הליך שיקום, וחפץ בהמשך ההליך הטיפולי גם לאחר מתן גזר הדין, וקיימת המלצת שירות המבחן להטלת צו מבחן אשר יעמיק וימשיך את מה שכבר החל, והדבר מעיד על כך שהמוטיבציה אמיתית.

נטען כי מדובר במשיב צעיר, בן 29, נעדר עבר פלילי, אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי ויצרני עובר למעצרו. נטען כי אין מדובר במסכת התעללות מתמשכת במשך שנים ארוכות, או דבר המעיד על דפוס עברייני מושרש, אלא בשני אירועים חמורים, בהם המשיב איבד את דרכו, וגרם נזק למתלוננת. המשיב אינו מתעלם מנזק זה, אינו מאשים אותה, ומהיום הראשון הביע חרטה עמוקה, לקח אחריות וביקש לתקן את מעשיו. נטען כי המשיב והמתלוננת גרושים ואינם נמצאים בקשר תקופה ארוכה, והיא אינה חוששת מהמשיב. נטען כי הרשעה פלילית תגרום לנזק קונקרטי משמעותי עד כדי אי קבלתו של המשיב להמשך לימודים, קיים אפיק שיקומי ומקבילית הכוחות מוטה לכיוון התחשבות במשיב והימנעות מהרשעתו בדין, ויש לאפשר לו בעתיד ארוך טווח להיות אזרח מן המניין, להפיק תועלת ולהמשיך בדרך הישר מבלי לבצע עבירות.

מכל האמור, התבקש לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן, ולהטיל על המשיב צו מבחן ושל"צ, אשר משמעותם ענישה מוחשית. עוד נאמר כי קיימת הסכמה אף להאריך את צו המבחן לשנתיים, והמשיב מוכן לפצות את המתלוננת, הוא הפקיד 20,000 ₪ בהליך המעצר, ומסכים כי כל הפיקדון יועבר אליה לטובת הפיצוי.

המשיב אמר כי הוא עשה טעות גדולה, ומתחרט על מה שקרה, עבר טיפול קשה, זכה בהרבה דברים שם, וקיבל כלים היכולים לעזור לו להתמודד עם לחץ וכעס. המשיב אמר כי הוא סיים רפואה ועומד לעשות סטאז' לאחר השלמה אקדמית שהוא מחויב לה, הוא רוצה להיות רופא וגם משפחתו רוצה שיעשה זאת, הוא השקיע מאמץ רב כדי להגיע לכך מבחינה מקצועית, למד 6 שנים וזו היתה תקופה מאוד קשה, הוא והמתלוננת התגרשו, אין בכוונתו ליצור איתה קשר ואין להם ילדים משותפים, וכל אחד מהם בדך שלו.

פסק הדין - ביטול ההרשעה והענישה

6. בפסק הדין פורטו נסיבות ביצוע העבירות והתסקירים.

בית המשפט קבע כי העבירות בהן הורשע המשיב חמורות, ובמעשיו פגע בערכים המוגנים של ריבונות המתלוננת על גופה, זכותה לשלווה לביטחון אישי בין כותלי ביתה, זכותה לכבוד עצמי, ושמירה על שלום הגוף. נפסק כי מדיניות הענישה הנוהגת משתרעת על פני מנעד רחב שתחילתו במאסרים מותנים וסופו במאסרים ממושכים בפועל, בהתאם לנסיבות המעשה, ונסיבות העושה.

נפסק כי נסיבות המעשה מציגות את עניינו של המשיב ברף גבוה בהינתן החבלות שנגרמו, עוצמת האלימות, והעובדה שהמשיב אף השתמש במקל, ומתחם העונש ההולם חייב לכלול מאסר בפועל גם ברף התחתון שלו, ולתקופה שאינה מבוטלת.

מכל האמור, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשים.

בית המשפט התייחס לאפשרות החריגה מהמתחם בשל שיקולי שיקום, התייחס למכלול הנסיבות ולנתונים המאפשרים חריגה מהמתחם בשל שיקולי שיקום.

נקבע כי מדובר בעבירות שנעברו לפני למעלה משנה, המשיב השלים גם הליך טיפולי ופניו להמשיך בהליך זה, מדובר היה במשך כחצי שנה במסגרת טיפולית אינטנסיבית יחסית והוא נתרם באופן ממש מההליך, הבין והפנים את הצורך בהליך טיפולי המשכי, ומדובר בעבירות שאין מאפיינות את אורחותיו.

בית המשפט השתכנע כי המשיב השתקם, או שיש סיכוי של ממש שישתקם על פי דרישת החוק, ובנוסף, המשיב לא פעל במישרין או בעקיפין ליצור קשר עם המתלוננת, הקשר עימה נותק, הליך הגירושין הושלם, דרכיהם נפרדו, החשש לפגיעה נוספת במתלוננת מועם במידה ניכרת, והמתלוננת עצמה הבהירה כי אינה חוששת מפניו, והחשש היחיד שהביעה הוא כי זה עשוי להתנתקם בה בעקבות מחירים בהם יישא עקב ההליך הפלילי, אך אין מדובר בחשש קונקרטי.

על פי פסק הדין המלצת שירות המבחן הינה לחריגה קיצונית ביותר מהמתחם, הן ביחס לרכיב העונש המרכזי, ובעיקר ביחס להמלצה לביטול ההרשעה. בית המשפט התייחס לכך שביטול ההרשעה הינו בגדר החריג שבחריגים, ומותנה בשילוב בין סוג העבירה ולבין פגיעה קונקרטית ומוחשית, והוסיף כי **"על פני הדברים, סוג העבירות בהן הורשע הנאשם מקשה מאוד על ביטול ההרשעה ובהינתן החבלות שנגרמו, ספק רב אם בכלל, גם בהינתן שיקולי השיקום, ניתן לנקוט בצעד החריג של ביטול ההרשעה נוכח סוג העבירה"**.

מנגד, נכתב כי בעניינו של המשיב אין מחלוקת כי ההרשעה טומנת בחובה נזק קונקרטי ומוחשי ברף גבוה ביותר בשיקומו, המשיב השקיע שנים רבות בלימודי רפואה בחו"ל, השלים למעשה את הלימודים האקדמאיים שם, ומצוי בישורת האחרונה לפני ההתמחות, ומשמעות הותרת ההרשעה בעינה היא הורדת כל האמור לעיל לטמיון.

במסגרת שיקוליו הביא בית המשפט גם את המחירים בהם נשא המשיב עד כה, ואת העובדה שהיה במעצר מאחורי סורג ובריוח פרק זמן ממושך יחסית מיום 27.4.21 עד ליום 9.6.20 ולאחר מכן תנאים מגבילים, ואת העובדה שנטילת האחריות של המשיב אינה רק במלל, והוא הציע להעביר את כל הפיקדון בסך 20,000 ₪ לטובת פיצוי המתלוננת, ואיזון נוסף הינה הסכמת ההגנה להאריך את תקופת צו המבחן לשנתיים.

בית המשפט קובע, לא בלי היסוס, נוכח מקבילית הכוחות שבין חומרת העבירה וסוגה, לבין עוצמת הפגיעה הקונקרטית והמוחשית בעתידו של המשיב, ולנוכח ההליך הטיפולי והעולה מהתסקירים, כי חרף הספק והקושי ניתן יהיה לחרוג בעניינו של המשיב מהכלל שהותווה בהלכה הפסוקה, ולאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן על דרך הנקיטה בצעד החריג של ביטול ההרשעה, חרף סוג העבירה המקשה על כך.

לאור כל האמור, הורה בית משפט השלום על ביטול ההרשעה, ודן את המשיב, ללא הרשעה, לעונשים הכוללים פיצוי בסך 20,000 ₪ למתלוננת, צו מבחן לשנתיים, צו של"צ בהיקף של 250 שעות, והתחייבות כספית בסך 5,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות או איומים, למשך שנה.

טענות המערער

7. המדינה מערערת הן על ביטול ההרשעה, והן על הענישה אשר הוטלה.

בערעור נטען כי בנסיבות העניין, עת הפך המשיב את אשתו שלו ל"שק חבטות", בו היכה בידיו וברגליו ובאמצעות מקל של מטאטא, והמשיך להכותה בעוצמה רבה, עד כדי שבירת ידיה, גם כשהיא שרועה על הרצפה, כשמעשים אלה בוצעו בבית המשפחה ובנוכחותה, החלטת בית משפט קמא שלא להרשיע את המשיב ולקבוע מתחם עונש שתחילתו ב- 6 חודשי מאסר בפועל ולהסתפק בענישה שאינה כוללת מאסר, היא החלטה מוטעית הטעונה תיקון.

נטען כי ביטול ההרשעה והסתפקות בענישה מקלה אינה עולה בקנה אחד לא עם ההלכה הפסוקה בנושא אי הרשעת נאשמים, ולא עם הרציונל העומד בבסיס הפסיקה והחקיקה בעבירות אלימות במשפחה.

נטען כי החלטת בית משפט השלום אינה משקפת נכוחה את עקרון ההלימה ואת שיקולי הרתעת היחיד והרבים, ועלולה להתפרש בטעות כמסר שגוי הרה אסון בקרב נאשמים ונאשמות אפשריים, ובעיקר להרתיע נפגעי עבירה פוטנציאליים שחשופים לגילויי אלימות מצד בני משפחתם, ונתונים במצב בלתי אפשרי של "ניגוד עניינים" מובנה מלאזור אומץ ולחשוף את מעללי אחרים בגופם ונפשם.

לאחר סקירת נסיבות ביצוע העבירות, התסקירים, פסק הדין והפסיקה, עותרת המדינה להרשעת המשיב בעבירות אותן ביצע כלפי אשתו לשעבר.

ביחס לענישה עותרת המדינה לקביעה כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם הינו 12 חודשי מאסר, ובמהלך הדיון נאמר כי המדינה עותרת להטלת 12 חודשי מאסר בפועל, תוך שצוין כי אין מדובר בתקיפה זניחה, אלא במי אשר חוזר על מעשיו.

טענות המשיב

8. ב"כ המשיב טענה כי אין מקום לקבלת הערעור. נטען כי מדובר בתיק חמור, אך קיימת התעלמות מוחלטת של המאשימה מעיקרון הענישה האינדיבידואלי.

נטען כי במקרה זה בניגוד למקרה אחר אליו היתה הפניה, כאן נעשה הליך שיקום הקשור לאלימות, המשיב עבר הליך טיפולי משמעותי ביותר, הליך ייעודי לעבירות בהן הורשע, והדבר נלמד מכלל התסקירים.

ביחס לפגיעה במתלוננת, מדובר בשבר שהחלים, וקיימת אבחנה בענישה בין נזק הפיך לבין נזקים בלתי הפיכים, וגם לכך יש לתת משקל.

נטען כי השבר במקרה זה נגרם מהנפילה, והנפילה היא כתוצאה מהמכות. שבר ביד כפרמטר יחיד הינו חמור מאוד, אך אין זה האלמנט היחיד שמכריע. נטען כי מדובר באירוע מלפני כשנה וחצי, ומאז קרו דברים רבים.

נטען כי מדובר בהליך טיפולי משמעותי באלימות במשפחה בבית נועם, מדובר בהליך ארוך מאוד, של 4 פעמים בשבוע, וכי מהתסקירים עולה מוטיבציה, התגייסות להליך הטיפול, ורצון לטפל בבעיית האלימות הקשה שהיתה למשיב.

צוין כי המתלוננת אמרה שאינה חוששת מהמשיב, ומדובר במקרה חד פעמי ולא בדפוס, וכי היא מסרה שהם התגרשו והמשיב אינו יוצר עימה קשר, וכך גם אף אחד מבני משפחתו אינו מדבר איתה.

נטען כי גם כעת מאז גזר הדין, ממשיך המשיב בהליך הטיפול במסגרת צו המבחן, הוא עבר להתגורר בירושלים בעקבות ההתמחות שהוא עושה שם, וממשיך פעם ולפעמים פעמיים בשבוע במסלול ערב בבית נועם, ובנוסף יש לו מפגשים כל שבוע עם קצינת המבחן, זאת במסגרת צו המבחן.

נטען כי הפגיעה במשיב איננה רק קונקרטי, אלא היא פגיעה הרסנית ואין מדובר במשיב שהתחיל את לימודיו כשהחל ההליך המשפטי, אלא מדובר במי שסיים 7 שנות לימוד והתקבל להתמחות עם כל הקשיים הכרוכים בקבלה להתמחות בישראל, אחרי שמסיימים ללמוד בחו"ל, והמשיב בשיאו של הליך ההתמחות, ואחרי שיסיים בירושלים הוא צפוי להמשיך בבית החולים סורוקה, וברשימת המסמכים שעליו לקבל יש דיווח על העדר הרשעות פליליות.

ביחס לענישה, נטען כי לא הוגשה פסיקה המבססת את המתחם לו עותרת המאשימה, מתחם העונש ההולם שנקבע ע"י בית משפט השלום נכון, ואין זה ברור על סמך מה מתבקש מתחם שאינו עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת, וגם לא עם עובדות כתב האישום המתוקן.

נטען כי המאשימה הסכימה לדחיות של שירות המבחן, ולכך שההגנה תטען לאי ההרשעה במסגרת הסדר, ולקחה זאת בחשבון, וכי בכל האמור היה כדי לטעת ציפייה בליבו של המשיב שהוא רופא, מתמחה.

המשיב אמר כי הוא מצטער מאוד על מה שקרה, ועד היום אינו מאמין איך זה קרה, הוא עבר טיפול מאוד קשה, זכה ללמד שם דברים רבים, והוא ממשיך בטיפול, ואם יורשע זה יהרוס את עתידו.

דין והכרעה

9. לאחר שנבחנו העבירות ונסיבות ביצוען, תסקירי שירות המבחן, הראיות שהוגשו ע"י הצדדים, טענות הצדדים ופסק הדין של בית משפט השלום, המסקנה הינה כי יש להרשיע את המשיב ולהטיל עליו מאסר בפועל משמעותי.

תחילת בחינת התוצאה הראויה הן בשאלת ההרשעה והן בשאלת העונש, הינה במעשים הפליליים על נסיבות ביצועם.

חומרת המעשים, מהות הערכים המוגנים הנפגעים מהם, ומידת הפגיעה בערכים מוגנים אלו, הינם הבסיס לדיון המשפטי ולתהליך במסגרתו ההכרעה בהרשעה, בענישה, ובמשקל הניתן לכל אחד מהשיקולים במסגרות אלו.

ימים ספורים לאחר שנישאו, בביתם, בועט המשיב בחוזקה בידה של רעייתו המתלוננת.

ימים ספורים לאחר מכן, בעת שנמצאים השניים בבית הוריו של המשיב, משוחחת המתלוננת בטלפון עם אחותה. המשיב מתחיל להכותה בידיו על ראשה ועל ידיה.

המתלוננת נכנסת אל בית הוריה, והמשיב אינו חדל וממשיך להכותה בידיו בכל חלקי גופה.

לאחר זאת, בביתו של המשיב, כאשר אמו של המשיב והמתלוננת נכנסות אל הבית, המשיב מתחיל להכות את המתלוננת באמצעות ידיו, ובוטט בה, ומכה אותה באמצעות מקל של מטאטא, מפילה על הרצפה ובוטט בה בחוזקה בידה, בעודה שרועה על הרצפה.

כתוצאה מהמכות, נגרמו למתלוננת חבלות של ממש הכוללות שבר תוך וחוץ מפרקי בידה, אשר הצריך שחזור וגבס בבית החולים, ובנוסף נגרמו לה סימנים אדומים ברגליה ובגבה.

מדובר באלימות אשר המשיב נוקט כלפי רעייתו בארבעה אירועים, שלושה מהם סמוכים, בשלושה מקומות שונים, ובאחד גם בנוכחות אמו שלו.

בתחילה האלימות היא בביתם, לאחר מספר ימים האלימות מתחילה בבית הוריו, המשיב אינו חדל ולאחר שהמתלוננת נכנסת אל בית הוריה שלה, הוא ממשיך להכותה בכל חלקי גופה. גם כאן אין המשיב חדל, וכשאמו עם המתלוננת באים אל ביתו, הוא מגביר את האלימות, וכעת בנוסף למכות בידיו ובבעיטות, הוא עושה שימוש במקל של מטאטא, ממשיך להכות בה, אינו חדל בנופלה, ובוטט בה בחוזקה בידה, בעודה שרועה על הרצפה.

אלימות קשה ומתמשכת נוקט המשיב כלפי רעייתו, שוב ושוב, בכמה ובכמה מקומות, העובדה שמדובר בבית מגוריהם,

אשר אמור להיות מקום מבטחה של רעייתו, אינה משפיעה עליו, וכך גם אין הוא נרתע מאלימות קשה בבית הוריו ובבית הוריה, וחוזר ומגביר את האלימות בביתם שלהם בנוכחות אמו.

האלימות הקשה עולה כדי גרימת שבר בידה של הרעיה, אשר חייב שחזור וגיבוס היד, זאת בנוסף לסימנים ברגליים ובגב.

מצאתי לנכון להרחיב ולתאר את מלוא העובדות של מעשי המשיב, לאור כך שתוצאת פסק הדין בה בוטלה ההרשעה והוטלו של"צ וצו מבחן, אינה מתיישבת עם החומרה של המעשים, תוצאתם הקשה, ומידת פגיעתם בערכים המוגנים, אשר הינם ערכים מוגנים מרכזיים בחברתנו ובמשפטנו.

שאלת ההרשעה

10. כתב האישום, ככל כתב אישום, מתאר במילים את המעשים ואת התוצאות. התוצאות שמתאר כתב האישום הינן התוצאות הפיזיות הקשות, ואולם תוצאות אחרות, אשר מובן כי גם הן נגרמו, אין הוא מתאר. תוצאות אחרות אלו כוללות את הפגיעה הקשה בכבודה של מי שהיתה רעייתו של המשיב.

כדרכם של כתבי אישום, מתייחסים הם לתוצאה הפיזית הנגרמת ממעשי אלימות, אך מובן כי אין זו התוצאה היחידה ממעשיו האלימים, הבריוניים, והמחפירים של המשיב.

אין צורך בכתיבת הדברים בכתב האישום עצמו, כדי ללמוד על הפגיעה הקשה אשר ספגה הרעיה מהבעל האלים, בביתה שהפסיק להיות מבצרה, בבית הוריו של הבעל האלים, ובמקום אשר ככל הנראה רצתה היא שיהיה מקום מפלטה, בית הוריה.

אלימות זו מבטאת את הזלזול של המשיב, האדנות אשר הוא מפגין, וההתייחסות המזלזלת שלו לכבוד העצמי של רעייתו, לזכותה הבלעדית על גופה, וככלל לאיסור המוחלט לפגוע בגופה.

אם למעשים שכאלו לא נועדה התוצאה של הרשעה, המגלמת בתוכה את הגנאי שמבטאת כלפיהם החברה, ומגלמת בתוכה את עיקריו ואת מהותו של האינטרס הציבורי בעצם נקיטת ההליך הפלילי, לא נדע לאלו מעשים נועדה היא.

להרשעה היבט חשוב ומרכזי והיא עומדת במרכז יישום המטרה אשר בבסיס העבירות הפליליות בכלל, ועבירות אלימות קשות בפרט.

בהינתן אלימות מתמשכת, מסלימה, במספר אירועים, במספר מקומות, בתוצאה של שבירת עצמותיה של קורבן האלימות, השמת ידה בגבס לאחר שחזור העצמות השבורות, בפגיעה קשה בכבודה ובעצמאותה על גופה, ניגפים כל השיקולים האחרים מפני הצורך בהבאת מעשים אלו בגדר הראויים לגנאי הטבוע בהרשעה.

11. משנקבע כי אדם ביצע עבירה, עליו להיות מורשע, זהו הכלל ואי ההרשעה הינה חריג בהתקיים הנסיבות המיוחדות והחריגות אשר נקבעו, ושמורה למקרים יוצאי דופן.

בפסק הדין המרכזי והמנחה בשאלת ההרשעה, ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מ"י, פ"ד נב(3) 337, בעמ' 341-342, נפסק:

"בפסיקתנו נקבע, כי המבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה...

תכליתו של סעיף 71 לחוק, כפי שהיא משתקפת גם מן ההיסטוריה החקיקתית שלו, דומה אפוא לתכלית סעיף 1 לפקודת המבחן, המאפשר, כאמור לעיל, להטיל מבחן ללא הרשעה. מטרת שני אמצעים אלה הינה שיקומית. ואולם, כידוע, שיקומו של נאשם - הגם שהוא מהווה שיקול מהותי שלציבור כולו עניין בו - הינו אך אחד משיקולי הענישה, שאליו מיתוספים שיקולים אחרים הנובעים מאופייה של העבירה.

אכן, ענישתו של נאשם היא אינדיווידואלית, ובית-המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אך על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הצורך בהרתעת הרבים, ובעבירות שקורבן אינו הפרט אלא הציבור כולו אף הוקעת מעשי העבירה - בצירוף מדיניות ענישה אחידה ככל האפשר על יסוד שיקולים אלה - כל אלה משמשים כגורמים העלולים לגבור אף על שיקומו של הנאשם.

הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

המרכזיות של סוג העבירה בנסיבות המקרה המסוים, כמו גם הצורך בהרתעת הרבים, יכולים לגבור על שיקומו של נאשם, והשיקום הינו אך אחד מהשיקולים.

עוד ר' ע"פ 2513/96 מ"י נ' ויקטור שמש פ"ד נ(3) 682, בעמ' 683 (2.9.1996):

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק בהעמדת נאשם במבחן בלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן".

וכן ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מ"י (31.12.2007):

"החלופה העונשית של הימנעות מהרשעה, תוך הטלת צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, מהווה, ביסודה, חריג לכלל הרחב הנטוע בתורת הענישה לפיו, מקום שהוכחה אשמתו של אדם, יש להרשיעו בדין. הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית, והיא מהווה חוליה טבעית הנגזרת מהוכחת האשמה הפלילית. הרשעת נאשם בעקבות הוכחת אשמתו מממשת את תכלית ההליך הפלילי, ומשלימה את שלביו השונים; היא מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים בהליך הפלילי, ומונעת הפליה בדרך החלתו".

את שאלת ההרשעה יש לבחון על פי הכללים האמורים לעיל, אשר הינם נפרדים מהכללים והשיקולים בקביעת הענישה עצמה. אכן, לעיתים שיקולים מסוימים חופפים, במובן זה שאותו שיקול ישמש גם בעת שנבחנת שאלת ההרשעה, ובעת שנבחן העונש, אולם, הכללים על פיהם יבחן כל שיקול שונים.

לדבר חשיבות בעניינו, שכן מהניתוח שבוצע על ידי בית משפט השלום בפסק הדין, ניתן ללמוד על התייחסות לשאלת ההרשעה במסגרת הבחינה של אפשרות חריגה מהמתחם בשל שיקולי שיקום, ואין לשלב בין השניים. הרשעה בנפרד וענישה בנפרד.

השאלה אם עולה עניינו של נאשם בגדרי הכללים המאפשרים הימנעות מהרשעה, אינה נבחנת כחלק ממתחם העונש ההולם, ואינה נבחנת בגדר הענישה עצמה, אלא זוהי בחינה עצמאית ונפרדת על פי הכללים שנקבעו לעניין זה, ואי הרשעה אינה עונש.

ר' רע"פ 3195/19 יניב אגוזי נ' מ"י (4.7.2019) - סעיף 10 להחלטה:

"למעלה מן הצורך, אעיר כי אי הרשעה אינה עונש, ויפים לעניין זה הדברים הבאים: "אי-הרשעה אינה עונש. האפשרות להימנע מהרשעה אינה מנויה בפרק ו' לחוק העונשין, שכותרתו "דרכי ענישה" אלא בחוק סדר הדין הפלילי. השיקול המרכזי המנחה את בית המשפט בהחלטה שלא להרשיע את הנאשם הוא יחס בלתי מידתי בין התועלת שבהרשעת הנאשם לבין הנזק שעתידי להיגרם לו כתוצאה מכך. שיקול זה אינו חלק ממערך השיקולים המנחה את השופט בקביעת מתחם העונש ההולם." (יניב ואקי ויורם רבין "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא" הפרקליט נב 413, 428 (2013))." מהאמור מתבקשת המסקנה כי גם היא אינה חלק ממתחם העונש ההולם. שאלת אי ההרשעה היא שאלה עצמאית ונפרדת אשר נבחנת במחזורותינו בהתאם לתנאי הלכת כתב".

ור' ע"פ 9150/08 מ"י נ' איתמר ביטון (23.7.2009) בסעיף 7 לפסק הדין:

"נקבע, כי להימנעות מהרשעה זיקה הדוקה לשיקומו של נאשם, ברם, עניין זה מבלי להפחית מערכו, הוא רק אחד מבין אדניה של השתת האחריות בפלילים, על הסנקציות הנלוות לה. מרכיבים אחרים, שענינם בפרט בטיב המעשים שבוצעו ובמידת החומרה הטבועה בהם, עשויים להטות את הכף לחובת הנאשם ולהוביל למסקנה כי מן הדין להרשיעו. כאמור, הכלל הוא כי משהוכחה האשמה יש להשית אחריות בפלילים, ונסיבות מקלות שלזכות הנאשם יוכלו, לכל היותר, להצדיק הקלה בעונש הנלווה להרשעה. הימנעות מהרשעה שמורה למקרים מיוחדים בלבד, בהם שוכנע בית-המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב. תועלת ציבורית זו אין כוונתה, אך מובן הוא, לנטייה אחר דעת הקהל או המיית לבו. היא נוגעת לתכליות של הרתעת היחיד והרבים, להעברתו של מסר המוקיע את דבר העבירה ואת מבצעו, ולהקפדה על מדיניות ענישה אחידה המקדמת את יסודות השוויון והוודאות".

12. בחינת העבירות אשר בוצעו ע"י המשיב בנסיבות ביצוען, על פי המבחנים האמורים, מביאה למסקנה כי המשיב במעשיו האלימים אינו צולח את המבחן של אי פגיעה באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים.

הימנעות מהרשעה בנסיבות הקשות המפורטות לעיל, של ביצוע העבירות החמורות הללו, אינה מאפשרת העברת המסר המוקיע והמגנה את ביצוע העבירות, ואינה מאפשרת מתן ביטוי לתכלית אשר בבסיסן, כמו גם למידת הפגיעה בערכים המוגנים הבסיסים בהם פגע המשיב, קשות.

הוקעת מעשה העבירה, בנסיבות חמורות אלו של ביצועה, מחייבת הרשעה ומפני השיקולים המגולמים בענישה, ניגפים שיקולי השיקום של הנאשם, וניגפים גם הנזקים אשר עלולים להיגרם לו כתוצאה מהרשעה.

יוצא אני מנקודת הנחה כי קיים סיכוי, אולי אף גבוה לכך, שיהיה בהרשעה כדי לפגוע בשיקומו של המשיב, כמו גם באפשרויות תעסוקתו, ואף להביא לכך שאולי יהיה לו קושי של ממש לעסוק במקצוע אשר הוא למד משך שנים, רפואה.

ואולם, החומרה של המעשים בנסיבות ביצועם, אינה מאפשרת ביטול הרשעה.

אפנה בעניין זה רע"פ 5485/20 **לישי ביטון נ' מ"י** (11.1.2021), שם הורשע המבקש בביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג ואיומים, בכך שסטר לרעייתו, חנק אותה ובעט בה, על רקע ויכוח ביניהם, כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חבלות בשפתה העליונה, בצווארה, מאחורי אוזנה ובעינה, ובהמשך בשעה מאוחרת יותר באותו יום איים עליה כי ירצח אותה וישב עליה מאסר עולם. שירות המבחן המליץ לשקול בחיוב את ביטול ההרשעה, נקבע כי הימנעות מהרשעה תהא רק במקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה, ונפסק כי: **"כפי שצוין, החלטת בית משפט השלום שלא להורות על ביטול הרשעת המבקש, התבססה בעיקרה על שיקול חומרת העבירה, לאחר שנשקלו נסיבות ביצועה. אמנם, דובר באירוע יחיד של תקיפה, שתוצאותיו לא היו ברף החומרה הגבוה, אולם תמונות המתלוננת מלמדות על עוצמת התקיפה, אשר לוותה, בהמשך היום, גם באיום קשה כלפיה. בנסיבות אלו, חומרת העבירה ונסיבות ביצועה אינן מאפשרות**

וויתור על ההרשעה.

עוד אפנה לרע"פ 8148/21 **זאהי דרבאשי נ' מ"י** (29.11.2021), שם מדובר היה במי שהקדיש 5 שנים ללימודי רפואת שיניים, והועלתה טענה ש-5 שנים אלו ירדו לטמיון בגלל רישומו הפלילי בשל הרשעתו בעבירות של חבלה במזיד ברכב, תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ונפסק כי הגם שייתכן שלהרשעה תהיה השפעה של ממש על העתיד המקצועי, אך נזק זה נסוב מהתכליות שמשרתת ההרשעה: **"אכן, ייתכן שלהרשעת המבקש תהיינה השפעות של ממש על עתידו המקצועי. אמנם יש להצר על כך, אך נזקו הפרטני של המבקש - יציר כפיו של מעשיו החמורים - נסוג בנסיבות דן מפני התכליות אשר הרשעתו משרתת, כגון הוקעת מעשה העבירה שביצע וגילום הביטוי להוכחת אשמתו הפלילית תוך הרתעת היחיד והרבים מפני מעשים דומים (ע"פ 2392/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (12.8.2021)).** כפי שצינתי בעניין אחר: **"איני מקל ראש בדבר השלכותיה הקשות של הרשעת המבקש על סיכויי העסקתו בעתיד, אולם דומה כי ביטול הרשעתו עלולה לחתור תחת התכליות העומדות ביסוד האחריות הפלילית המוטלת בעבירות בטיחות בעבודה, בין היתר בשל הצורך למנוע עבירות דומות בעתיד. במקרים כגון אלו, נדרשים שיקולים כבדי משקל אף יותר מגדר הרגיל כדי לסטות מן הכלל לפיו "משנקבעה אחריותו של אדם בפלילים, יש להרשיעו" ... נוכח האמור, אין מקום לשקול את ביטול ההרשעה בעבירה חמורה זו" (רע"פ 2205/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (28.3.2018)).** אמנם דבריי שם נכתבו ביחס לעבירות בטיחות בעבודה, אך למרבה הצער הדברים מתאימים, אולי אף ביתר שאת, ביחס לעבירות אלימות אשר מהוות חזון נפרץ במחוזותינו".

13. די באמור לעיל כדי להביא למסקנה כי יש לבטל את החלטת בית משפט השלום המבטלת את ההרשעה, ולהורות על הרשעת המשיב בעבירות אשר בכתב האישום המתוקן, בעובדותיו הודה.

ואולם, לאור הטענות הרבות אשר עלו בבית משפט השלום, וגם בערעור, ביחס לנזק הכבד הנטען אשר יכול וייגרם למשיב כתוצאה מהרשעה, שכן הוא סיים לימודי רפואה, והוא בתהליך השתלבות במערכת הרפואה בישראל כרופא, להלן התייחסות לדברים.

ככל שקיים שיקול דעת, לגורמים הרלבנטיים לשאלת מתן או אי מתן רישיון למשיב לעסוק כרופא בישראל, יש להשאיר את הפעלת שיקול דעת זה לגוף אשר אמור להפעילו.

שורת גופים רלבנטיים לתעסוקה מפעילים שיקול דעת, אם יש או אין מקום לאפשר לאדם בעל עבר פלילי מסוים לקבל רישיון כזה או אחר.

ביטול הרשעה משמעותו כי בית המשפט כבר בשלב זה ישים את שיקול דעתו שלו תחת שיקול דעת הגורמים הרלבנטיים, ולמעשה ימנע מהם את הידיעה על ביצוע העבירה שביצע נאשם, באופן שימנע מהם את היכולת להביא את ביצוע העבירה במסגרת שיקוליהם.

בשורת פסקי דין נקבע כי יש להותיר את שיקול הדעת בידי הגוף הרלבנטי אשר יבחן ויכריע בבוא העת אם יש או אין מקום לקבלת רישיון רפואה או רישיונות לעיסוק במקצועות אחרים. הפסיקה מתייחסת לרופאים, עו"ד, מתווך, רוקח, כבאי ועוד, ונקבע כי יש להותיר את שיקול הדעת לגופים הרלבנטיים.

ברע"פ 5018/18 **בוזגלו נ' מ"י** (21.10.2018) המבקש הורשע בעבירות סמים, ועתר לביטול הרשעתו בטענה כי הוא לומד רפואה באוניברסיטה באיטליה והרשעתו תפגע בסיכויו לעבוד כרופא. בהתייחס לטענה כי הרשעה תיפגע ביכולת לשמש רופא בבוא העת, נקבע:

"יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולת המבקש לשמש כרופא בעתיד, צדק בית משפט קמא בכך שהותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך (פיסקה 8 לפסק הדין בערעור). הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשרותו לעסוק במקצוע מסוים מן הראוי כי הדבר יבחן ע"י הגורמים המתאימים".

על העיקרון האמור ברע"פ 5018/18 חזר בית המשפט העליון מספר פעמים בעתירות לביטול הרשעה.

כך, ברע"פ 1240/19 **עופר בר לוי נ' מ"י** (24.3.2019), בעניינו של מבקש אשר טען כי **"ככל הנראה"** לא יחודש רישיון התיווך שלו, או כי עיון במרשם הפלילי עשוי להוביל לכך שלא תינתן לו הרשאה לעיסוק כמדביר, נפסק:

"יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולתו של המבקש לשמש מתווך או מדביר, יש להותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך. הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשירותו לעסוק במקצוע מסוים הטעון רישוי, מן הראוי כי הדבר יהיה גלוי בפני גורמי הרישוי המוסמכים בעניין (ראו והשוו: רע"פ 5018/18 עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (21.10.2018))."

ברע"פ 923/19 **פלונית נ' מ"י** (2.4.2019) נפסק כי גם אם עלולה להיפגע יכולתה של המבקשת לשמש כעורכת דין יש להותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך, תוך הפניה לרע"פ 5018/18 וכך נפסק:

"יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולתה של המבקשת לשמש עורכת דין, יש להותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך. הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי נאשם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשירותו לעסוק במקצוע מסוים, מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המוסמכים".

ברע"פ 5478/19 **נטע לוין נ' מ"י** (25.8.2019) נפסק, בעניינה של מפקדת בצה"ל, כי יש להשאיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך, תוך הפניה לרע"פ 5018/18 ורע"פ 923/19, ונפסק:

"יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולתה של המבקשת לשמש כמפקדת בצה"ל, יש להותיר את הדין בדבר בידי הגורם המוסמך. הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי נאשם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשירותו לעיסוק מסוים, מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המוסמכים לכך (ראו והשוו: רע"פ 5018/18 עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (21.10.2018); רע"פ 923/19 פלוגית נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (2.4.2019)).".

ביחס להותרת שיקול הדעת לגופים הרלבנטיים, אפנה לפסיקה נוספת אשר במקרים של רופא, רוקח וכבאי, קבעה כי יש להותיר את שיקול הדעת בידי הגורם המוסמך.

ברע"פ 5100/14 ד"ר אחמד מסארווה נ' מ"י (28.7.2014), נדחתה בקשת רשות הערעור של רופא אשר הורשע בעבירה של תקיפה סתם בבית המשפט המחוזי, בערעור על פסק דין של בית משפט שלום אשר נמנע מהרשעה, ונקבע כי "צדק בית משפט קמא בכך שהותיר את הדין בסוגיה זו לוועדת המשמעת, אשר תעשה כחוכמתה".

ברע"פ 654/13 פאדי אבו בכר נ' מ"י (26.2.2013) נדחתה בקשת רשות ערעור של רוקח אשר הורשע בעיסוק ומכירה והפצת טובין שסומנו ללא רשות בעל הסימן ומכירת תכשיר מרשם ללא מרשם רופא. בית המשפט העליון הצטרף להערת בית המשפט המחוזי על כי על פי פקודת הרוקחים, הרשעת המבקש אינה מחייבת נקיטת סנקציה ומעניקה לשר הבריאות סמכות שבשיקול דעת להפעיל אמצעים שונים, או להימנע מכך בהתאם לנסיבות המקרה, ונפסק כי "שיקוליו של הגורם המקצועי, בהקשר זה, אינם זהים לשיקולי בית המשפט, בבואו להרשיע נאשם שאשמתו הוכחה מעל לספק סביר".

ברע"פ 5861/11 יצחק דניאל נ' מ"י (18.8.2011) הורשע המבקש, כבאי בעיסוקו, בהעסקת מי שאינו מורשה בכניסה לישראל, וזאת בערעור שהגישה המדינה לבית המשפט המחוזי. בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחתה ונקבע כי אמנם מכתב שהוגש מצוין כי יש להביא את המבקש בפני וועדת משמעת "ויש בה סיכון גבוה לפיטורים", אך חזקה על המבקש שיביא את דברי בית המשפט ביחס העומד לזכותו לרבות המלצות ותפקוד "והוועדה תשקול כאשר תשקול ולה שיקול הדעת".

ברע"פ 6403/18 הרוש נ' מ"י (28.11.2018) קובע בית המשפט כי יש להצביע על פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי השיקום ולבססה באמצעות ראיות.

סבורני, כי בדומה לשורת מקרים דלעיל, כך גם בעניינו של המשיב, יש להותיר את ההכרעה בשאלה אם למרות ההרשעה יש לאפשר לו לעסוק במקצוע הרפואה, אם לאו, בידי הגורמים הרלבנטיים אשר יפעילו את שיקול דעתם.

יש להניח כי על גורמים אלו יהיה לשקול, בין היתר, האם ראוי הוא כי אדם אשר היכה את רעייתו, וחבל בה כה קשות, עד כי שבר את עצמותיה, והביאה לצורך לקבל בבית חולים טיפול מידי רופא במסגרתו בוצע שחזור וגיבוס, ישמש הוא עצמו כרופא אשר מתפקידו יכול ויהיה לטפל במקרים שכאלו.

אינני סבור כי בית המשפט צריך לשים את שיקול דעתו תחת שיקול דעת אותם גורמים, ולא ארחיב ביחס לעמדה הראויה במקרה זה.

מכל האמור לעיל, לא היה כל מקום לקבל את המלצת שירות המבחן, ולהורות על ביטול ההרשעה, יש לבטל החלטה זו, ולהורות על הרשעת המשיב בעבירות אשר בכתב האישום המתוקן.

העונש

14. עבירות אלימות ככלל, ועבירות אלימות במסגרת המשפחה בפרט, צריכות למענה עונשי אשר יבטא את חומרתן, את מקומם וחשיבותם של הערכים המוגנים ביסודן, ועל בסיס נסיבות ביצוע העבירות, יבטא את מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

רבות נפסק על הצורך להילחם בעבירות אלו, למגרן, לצמצם את משקל הנסיבות האישיות של הנאשם, והודגשו הפגיעות הקשות לתחושת הביטחון של הקורבן, והחשש מהסלמה. נפנה לעניין זה לרע"פ 6577/09 **נר צמח נ' מ"י** (20.8.2009), שם בגין עבירות של איומים, הטרדה באמצעות מתקן בזק, פגיעה בפרטיות, תקיפת בת זוג והטרדה, הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל, לאחר שבוטלה החלטה לבטל הרשעה בחלק מהעבירות, הופעל מאסר מותנה בן 8 חודשים, כך שסה"כ ירצה המבקש 12 חודשי מאסר בפועל, לא מדובר היה בגרימת חבלה של ממש, ונפסק כדלקמן:

"דומה, כי גזר דינו של בית משפט השלום נתן משקל מופרז לשיקום המבקש על יתר השיקולים שחובה ליתן להם משקל בעת גזירת העונש. עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי "להוציא" את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העבריין עצמו והן של עבריינים בכוח. בחינת נסיבות המקרה שבפנינו מלמדת כי נכון קבע בית המשפט המחוזי כי אין זה המקרה בו ניתן היה ללכת כברת דרך כה ארוכה לטובת המבקש. המדובר במבקש אשר אך זמן קצר טרם ביצע מעשים נשוא האישומים הושת עליו עונש של מאסר על תנאי מתוך הרצון ליתן לו את ההזדמנות לשקם את דרכיו. חרף זאת חזר המבקש וביצע מעשים דומים תוך שהוא ממרר חייה של המתלוננת, אף שלמרבה המזל נעצר טרם החמירו המעשים עד כדי פגיעה חמורה, כשם שלמרבה הצער מלמדת אותנו המציאות כי יכול היה לקרות".

ברע"פ 340/21 **איברהים מסראי נ' מ"י** (28.1.2021) חזר בית המשפט העליון על הצורך במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות מסוג זה:

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה - ואלימות בין בני זוג בפרט - על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון

של בני המשפחה - וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף...".

ברע"פ 6191/18 **בלאל דראושה נ' מ"י** (28.8.2018) חוזר בית המשפט על האמור לעיל ברע"פ 6577/09 על כי יש להיאבק בעבירות אלו, תוך מתן משנה תוקף לאינטרסים של גמול והרתעה. שם הורשע המבקש בתקיפה הגורמת חבלה של ממש של בת זוג ואיומים, בכך שאמר לה שיגרש אותם מביתם, יזרוק וישבור לה חפצים וירביץ לה, ולאחר שנכנסה לביתם המשותף ונעלה את דלת הכניסה, דפק על הדלת, בעט בה והלם בדרך בפטיש, בהמשך לכשפתחה המתלוננת את הדלת, השליך כיסאות על הרצפה, ניסה לתקוף את המתלוננת בכך שהניף כיסא וניסה להשליכו לעברה, רדף אחר המתלוננת עם הפטיש בידו, ותקף אותה באמצעותו בכך שהלם ברגלה, ובמעמד נוסף בעט ברגלה של המתלוננת ואיים עליה, ערעור על קולת העונש שהוטל בבית משפט השלום התקבל, והעונש הועמד על 9 חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג וברית, בשים לב לכלל כי אין דרכה של ערכאת הערעור למצות את מלוא חומרת הדין, ובקשת רשות הערעור נדחתה.

בעניינה של המתלוננת לא ניתן לומר את אשר נאמר ברע"פ 6577/09 על כי למרבה המזל המשיב נעצר טרם החמירו המעשים עד כדי פגיעה חמורה. הנסיבות בעניינה שונות וחמורות יותר, ולמרבה הצער, לא נעצר המשיב לאחר האירוע הראשון, והמעשים החמירו גם החמירו עד כדי פגיעה חמורה במתלוננת.

ברע"פ 7887/20 **עבד עאבדין נ' מ"י** (10.1.2021) הורשע המבקש בעבירות של איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות של בת זוג, ושלוש עבירות של תקיפה סתם של בת זוג, בכך שכשניטש ויכוח הכניס את ידו לחזה של המתלוננת ולחץ בחוזקה, והיכה אותה בגבה, ושרט את ידיה, השליך אותה על רצפה והיכה אותה בסטירות על פניה ובעט ברגלו, ובהמשך איים אליה השליך אותה לעבר ספה, היכה אותה בסטירות בפניה, בעט ברגליה משך אותה בידה, ומשכה בכוח, השליך אותה בספה, היכה בפניה ובעט ברגליה. בהמשך השליך אותה על הרצפה בעט ברגליה וסטר לה בפניה, גרר אותה על הרצפה, וכתוצאה מהאירוע נגרמו למתלוננת המטומות ברגליה ובידיה, שריטות ואדמומיות, ושלושה חודשים קודם לכן שבר לה כלי איפור וסטר לה בנוכחות אמו. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם בין 6 ל- 18 חודשי מאסר וגזר 11 חודשים. בית המשפט המחוזי העמיד את המתחם על 12 - 36 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המבקש 20 חודשים, ובקשת רשות הערעור נדחתה.

בענייננו, מדובר במספר אירועים קטן יותר, אך מנגד מדובר בתוצאה חמורה יותר של שבר בידה של המתלוננת.

ברע"פ 1536/20 **אלבז נ' מ"י** (1.3.2020) הורשע המבקש בביצוע עבירות תקיפה ואיומים בשלושה אירועים הכוללים שלושה אישומים, הראשון חבטה בפניה בתנועת אגרוף נטילת סכין, הצמדתו במותנה ואיום ברצח, השני, הכאת המתלוננת במכות אגרוף בידה הימנית וגרימת שטף דם, ובאישום השלישי בעיטות ברגלה של המתלוננת וגרימת שטפי דם. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ל- 18 חודשים, והטיל 12 חודשי מאסר בפועל. הערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור נדחו, תוך שצוין כי אף במצבו הבריאותי הקשה של המבקש, אין כדי להצדיק מתן רשות ערעור.

ברע"פ 1631/12 **יצחק פדידה נ' מ"י** (27.2.2012) הורשע המבקש בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג והפרת הוראה חוקית, בכך שהפר צו איסור הטרדה, הגיע לבית גרושתו והחל להטרידה, ותקף אותה בכך שהיכה אותה במכות ידיים על ראשה ועל מצחה, ונגרמה לה חבלה של ממש בבית השחי ובמקומות אחרים בגופה, הוריד את חגורה שלו והניף אותה לעבר צווארה של המתלוננת והחל לחנוק אותה. בית משפט השלום גזר 18 חודשי מאסר בפועל, הערעור לבית המשפט המחוזי כמו גם בקשת רשות ערעור נדחו.

ברע"פ 3463/15 **פלוני נ' מ"י** (21.5.2015) הורשע המבקש בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, תקיפת בת זוג, והיזק לרכוש במזיד, בכך שסטר בפניה וגרם לה לשטף דם בסמוך לעינה הימנית ופצע מדמם בשפתה התחתונה, ובמועד אחר הפשיל את מכנסיה, נטל חגורה והיכה בישבנה, הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל, והערעור כמו גם בקשת רשות הערעור נדחו, תוך חזרה הדגשת מידת ההשפלה שחוותה המתלוננת וחומרת עבירות אלימות ואיומים כלפי בנות זוג.

15. כאמור לעיל, בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין שישה חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשים. סבורני כי מדובר במתחם אשר אינו נותן את המענה העונשי ההולם לחומרת העבירות בנסיבות ביצוען.

קביעת מתחם העונש הולם מתבצעת תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה, חומרתן והתוצאה. ההיבט האינדיבידואלי של המתחם קשור למקרה המסוים הנדון - ר' ע"פ 1323/13 **רן חסן ואח' נ' מ"י** (5.6.2013).

ס"ק 40ט(א)(3),(4),(5) לחוק העונשין מתייחסים בקביעת המתחם לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, לנזק שנגרם מביצוע העבירה ולסיבות שהביאו את הנאשם לבצעה, כנסיבות אשר יש להתחשב בהן בקביעת מתחם העונש הולם.

בחינת נסיבות ביצוע העבירות, משכן ותוצאותיהן הקשות, מביאה למסקנה כי הרף התחתון של המתחם צריך לכלול מאסר בפועל משמעותי.

הערכים המוגנים ע"י העבירות אותן ביצע המשיב, כבוד האדם, שלמות גופו, האוטונומיה על הגוף, והזכות לביטחון אישי בכלל, ובמסגרת המשפחתית בפרט, מחייבים כי פגיעה בהם באופן שבוצע ע"י המשיב, תביא למענה עונשי מחמיר אשר יבטא הן את חשיבות הערכים המוגנים ואת החומרה של נסיבות הפגיעה בהם.

על מתחם העונש הולם לבטא חומרה זו, והקביעה אינה מבוצעת באופן טכני אל מול מתחמים שנקבעו במקרים אחרים, אלא תוך הבאת מכלול הנסיבות בכל מקרה ומקרה.

מתחם עונש הולם שתחילתו ב- 6 חודשי מאסר, למעשים כה קשים עם תוצאה כה קשה של שבירת ידה של המתלוננת, השפלתה בהכאתה החוזרת ונשנית, הפגיעה בגופה ובכבודה, אינו הולם את החומרה ואת המענה העונשי הראוי.

ב"כ המערערת עתרו לקביעת מתחם עונש הולם שתחילתו ב- 12 חודשי מאסר עד 22 חודשי מאסר.

סבורני, כי גם הרף התחתון של מתחם העונש ההולם לו עתרו ב"כ המערערת, הינו מקל, אך אינני מוצא מקום לקביעה של מתחם מעבר לזה לו עתרה המערערת, הגם שלבית המשפט שיקול הדעת והאפשרות לעשות זאת, אולם, יש לשמור זאת למקרים חריגים.

אינני מוצא מקום לירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם.

לצד שיקולי השיקום, יש להביא את הצורך בהרתעת היחיד והרתעת הרבים, כמו גם הצורך במתן משקל לשיקול הגמול. הפגיעה הקשה והתוצאה הקשה כמפורט לעיל, מחייבים בנסיבות מקרה זה, מאסר בפועל משמעותי.

ב"כ המערערת עתרו להטלת מאסר של 12 חודשים.

סבורני, כי הטלת מאסר ברף התחתון של המתחם, מגלמת את מלוא השיקולים לקולא, לרבות התהליך הטיפולי המסוים אשר עבר המשיב.

שירות המבחן המליץ לשקול, לצד הימנעות מהרשעה, הטלת צו מבחן ושל"צ. אין בהמלצה זו כדי תוצאה עונשית ראויה, המשקפת את חומרת העבירות בנסיבות ביצוען, והתוצאה הקשה שלהם כמפורט לעיל.

הפגיעה הקשה במתלוננת, בשורת הערכים המוגנים, והרף הגבוה של הפגיעה האמורה, כל אלו מחייבים כי שיקולי הגמול, הרתעתו של המשיב והרתעת הרבים, יקבלו מקום בענישה.

שיקול הדעת נתון לבית המשפט אשר צריך להביא במסגרת שיקולי הענישה מכלול שיקולים, חלקם חורג מעניינו הספציפי של נאשם, ושיקול דעת זה של בית המשפט אינו ניגף מפני שיקול הדעת של שירות המבחן בהמלצתו. הענישה עניינה מתן המשקל הראוי לכל אחד משיקולי הענישה, לעיתים תוך איזון ביניהם ולעיתים תוך מתן דגש לשיקול אחד על פני אחר.

בע"פ 1167/21 טארק חוג'יראת נ' מ"י (31.5.2021), התייחסות אל הכלל לפיו תסקיר שירות המבחן על המלצותיו מהווים אחד ממכלול השיקולים אשר בפני בית המשפט, ושיקולי שיקומו של המערער, נסוגים אל מול חומרת מעשיו ומידת אשמתו הגבוהה, כמו גם הצורך בהרתעה:

"עוד ראוי להדגיש כי אמנם שירות המבחן הוא גורם חשוב בהליך הפלילי, והמלצתו מספקת חוות דעת מקצועית ומשמעותית באשר לתמונת מצבו של נאשם, אך בית משפט זה קבע לא אחת כי תסקיר שירות

המבחן על המלצותיו מהווים רק שיקול אחד ממכלול השיקולים המונחים בפני בית המשפט טרם מתן גזר הדין, והסמכות הסופית בהכרעה נתונה לבית המשפט.... לבסוף, יש לברך על מאמצי השיקום של המערער, וניתן רק לקוות כי יתמיד בהליך הטיפול בו החל. עם זאת, בדומה לנסיבותיו האישיות, שיקולי שיקומו נסוגים למול חומרת מעשיו ומידת אשמתו הגבוהה - כמו גם למול הצורך בהרתעת עבריינים פוטנציאליים, במיוחד מפני עבירות קלות לביצוע, המאיימות על ביטחון הציבור כולו".

בע"פ 1261/18 פלוני נ' מ"י (31.5.2018), התייחסות לכך שבית המשפט המחוזי לא קיבל את המלצת שירות המבחן, ובחר בשיקולים אחרים, ונפסק כדלקמן:

"בית המשפט לא שגה איפוא כשבחן את תסקירי שירות המבחן "בעין שיפוטית", תוך שקילת שיקולים ואינטרסים מגוונים יותר ולא הסתפק בנקודת ראותו של שירות המבחן, הממוקדת בשיקומו של המערער. ראוי לשוב ולהזכיר, כי המלצתו של תסקיר שירות המבחן הינה בגדר המלצה, כשגזירת הדין שמורה לשופט, שאינו רשאי להתנצל מחובתו להעניש".

המעשים הקשים שביצע המשיב מחייבים מאסר בפועל. האיזון הראוי בין שיקולי הענישה השונים, בעניינו של המשיב, צריך היה להביא לענישה מעל הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, אך מתחת לאמצעו, אולם לאור עתירת המאשימה, ולאור כך שאין זה ממנהגה של ערכאת הערעור להטיל את מלוא חומרת הענישה, סבורני כי יש להעמיד את עונש המאסר אשר יש להטיל על המשיב, על 12 חודשים, ברף התחתון של מתחם העונש ההולם לו עותרת המערערת.

15. אשר על כן, לו תישמע דעתי, תבוטל ההחלטה על ביטול הרשעת המשיב, המשיב יורשע בעבירות המפורטות בכתב האישום המתוקן, יוטל על המשיב מאסר בפועל למשך 12 חודשים, בניכוי ימי מעצרו, יבוטלו צו המבחן וצו השל"צ, ויוטלו מאסרים מותנים של 12 ו - 6 חודשים למשך שלוש שנים משחרורו של המשיב, למקרה שיעבור עבירת אלימות מסוג פשע או עוון, בהתאמה. רכיב הפיצוי יישאר בתוקפו.

כך אציע לחברי".

יואל עדן, שופט

השופט גד גדעון

אני מסכים לפסק דינו של כב' האב"ד, ולהערות כב' הש' לוין.

גד גדעון, שופט

השופטת גאולה לוין

מוסכם עלי כי יש לבטל את ההחלטה על ביטול הרשעת המשיב, להשיב את ההרשעה על כנה ולגזור על המשיב עונש מאסר משמעותי, כפי שמציע חברי השופט עדן.

אבקש להדגיש כי רכישת השכלה או עיסוק במקצוע בהם עשויה להיות נפקות לרישום פלילי, אינם מקימים חסינות מפני הרשעה. שיקולים אלה אינם מושכים בהכרח לכיוון אי הרשעה, וודאי במקרים של מעשים פליליים מובהקים, שהביאו לפגיעה קשה בערכים מוגנים. נקודת המוצא תהא הרשעה, שנפקותה על העיסוק תיבחן על ידי הגורמים המסדירים את העיסוק ואמונים על בחינת הזיקה בין המקצוע והתכונות הנדרשות בו, לבין המעשים הפליליים העומדים ביסוד ההרשעה.

המקרה שלפנינו אינו מצדיק חריגה מהכלל האמור. מעשיו של המשיב חמורים והשפעתם הקשה על המתלוננת ניכרת עד היום, עת היא מביעה חשש כי המשיב יפגע בה אם ישלם מחירים בעקבות הרשעתו. הם מחייבים את הרשעת המשיב, גם אם תהיה לכך השלכה על עתידו המקצועי.

מעבר לכך, אבקש שלא להביע עמדה לגבי הנפקות של הרשעת המשיב על התאמתו לעסוק ברפואה. מלוא שיקול הדעת מסור בידי הגורמים המסדירים את העיסוק ברפואה וחזקה כי ישקלו את כל הנתונים הצריכים לעניין.

גאולה לוין, שופטת

אשר על כן אנו מורים כדלקמן :

ההחלטה על ביטול הרשעת המשיב מבוטלת.

המשיב מורשע בעבירות המפורטות בכתב האישום המתוקן - תקיפה סתם של בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, ותקיפה הגורמת חבלה ממש של בת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

צו המבחן וצו השל"צ מבוטלים. רכיב הפיצוי יישאר בתוקפו.

מוטלים בזה על המשיב, בנוסף, העונשים הבאים:

מאסר בפועל למשך 12 חודשים, בניכוי ימי מעצרו.

מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. המשיב יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת אלימות מסוג פשע.

מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. המשיב יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ניתן היום, ד' טבת תשפ"ב, 08 08 דצמבר 2021, במעמד הצדדים.

גאולה לוי, שופטת

גד גדעון, שופט

יואל עדן, שופט